

Szibériai színek

Megvallom, izgatottan és örömmel olvastam el azt a nagy csomag kéziratot és a Lángok... (Ognyi Kuzbaszsza) című folyóirat legfrissebb számait, amelyeket a Palócföld szerkesztősége Kemerovóból kapott, és továbbítottak hozzám azzal a céllal, hogy ezekből készítsek összeállítást a lap számára fordítósaimmal.

Jól működő beidegzetségünk a változás jeleit keresi mostanában, ha a szovjet valóságról szóló írás kerül a szemünk elé. A gorbacsovi „nyilvánosság” megnyitotta a kapukat bátor, szókimondó alkotások s korábban nem publikálhatóknak nyilvánított művek előtt is. Úgy érzem, a változó szovjet közélettel kapcsolatban itt, nálunk eleinte afféle illegális izgalmakra hangolt érdeklődés is volt, de a „suttogó figyelmet” maguk a markánsan megmutató, bemutatkozó alkotások elég hamar átvezették a politikai számára is kívánatos közös gondolkodás mezőire. Ezt az újat nem elég tudomásul venni. Új magatartást hív, kíván.

Szibériáról szólva különösen igaz, hogy ez a politikai „új” látványos, a táj változó képében, az új építkezésekben már korábban megjelent „újjal” jár együtt. A kemerovói barátok írásai a táj heroikus átszerveződéséről s a magukat alakító emberekről szólnak. Internacionalista emlékezet, hazaszeretet, a táj, az új terheléseket viselő ember, a töprengés-vivódás színei, tényei beszélnek az itt következő oldalakon.

Vil Rugin Zalka Mátét bemutató dokumentumírása térben és időben terem kapcsolatot két baka között, s a huszadik századi történelem két fejezete között. Zinaida Csigarjova mai témájú novellájának olvasásakor a festőművész-főhőssel együtt éljük át egy szinte kegyetlenül pontos történet megtisztító feszültségét. Csigarjova – mint mondani szokás – „elevenbe vág”. Elgondolkodtat, hogy milyen szikrázóan képes tudatosítani egy önmagán túlmutató problémát.

Hadd mondjak néhány szót a számomra legkedvesebbekről, a versekről is. Amikor válogattam, majd lefordításukról beszélgettem Győri Lászlóval, Kiss Benedekkel, Lothár Lászlóval, Mezey Katalinnal, Rózsa Endrével és Végh Miklóssal, bizony sajnáltam, hogy nem mutathatunk be még több lírikust és még több alkotást. Alkotó érzékelés, egyéniség-izlelgetés, munkaismeretség kezdete volt ez. Lehet, hogy lesz folytatása... ?

Örömmel nyújtjuk át a kedves olvasónak ezeket a szibériai színeket.

KONCZEK JÓZSEF